

АНОТАЦІЇ

Бриль І.В., Рябикіна К.Г. *Передумови виникнення та визначення складу доданої вартості підприємств. – С. 41.*

Висвітлено передумови виникнення доданої вартості, виконано порівняльний аналіз визначення та складу доданої вартості підприємств у вітчизняній і зарубіжній практиці; додану вартість досліджено з позиції класичних концепцій, підприємства, на державному рівні у вигляді податку на додану вартість. Визначено переваги інтелектуального капіталу та нематеріальних активів у складі доданої вартості конкурентоспроможних підприємств, що забезпечують підвищення їх капіталізації. Розглянуто методи розрахунку вимірювання економічного прибутку підприємств за фактором доданої вартості.

Ключові слова: підприємство, управління, додана вартість, інтелектуальний капітал, нематеріальні активи, конкурентоспроможність, методи, економічна додана вартість, ефективність, капіталізація.

Брюховецька Н.Ю., Коритько Т.Ю., Бриль І.В. *Оцінювання інвестиційної активності підприємства за критерієм доданої вартості. – С. 28.*

Статтю присвячено значенню оцінки інвестиційної активності промислових підприємств з урахуванням фактора доданої вартості. Визначено різні теоретичні підходи до трактування поняття «інвестиційна активність»: співвідношення обсягів, динаміки, структури та ефективності інвестицій; ступінь інтенсивності процесів інвестування, що визначається обсягами, темпами зростання й ефективністю використання інвестиційних ресурсів; розвиток та інтенсивність інвестиційної діяльності підприємства. Запропоновано методичний підхід до оцінки інвестиційної активності за фактором доданої вартості.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна активність, інвестиційна діяльність, промисловість, капітальні інвестиції, методичний підхід, підприємство, матриця, додана вартість.

Булєв І.П., Булєв Є.І., Брюховецький Я.С. *Інтелектуалізація праці – основа розвитку сучасної економіки. – С. 3.*

Досліджено проблеми інтелектуалізації праці в умовах IV технологічної революції, становлення V-VI технологічних укладів у постсоціалістичних країнах та Україні. Обґрунтовано пріоритет розвитку інтелектуальної праці. Доведено необхідність випереджаючої підготовки працівників інтелектуальної праці. Визначено основні напрями зростання інтелектуалізації праці в Україні загалом, у промисловості та на підприємствах зокрема.

Ключові слова: розумова праця, інтелектуалізація праці, наука, підготовка працівників інтелектуальної праці, система зростання кваліфікації фахівців.

Венжега Р.В. *Досвід стратегічного планування розвитку вугільної промисловості України.* – С. 110.

Проаналізовано стратегії розвитку вугільної промисловості, виявлено їх змістовні особливості. Розглянуто фінансово-економічні, соціальні, інституційні та екологічні пріоритети розвитку вугільної галузі, викладені в програмах і стратегіях України; виявлено істотні недоліки в реалізації їх на практиці. Для української економіки у вугільній промисловості розглянуто варіант стратегії інтегрованого зростання – об'єднання перспективних вугільних підприємств у вертикально інтегровані структури, а також скорочення кількості збиткових підприємств, які не мають перспектив подальшого розвитку, перекваліфікації працівників для роботи в суміжних галузях промисловості.

Ключові слова: стратегія, програма, концепція, інвестиції.

Горощенко В.В. *Оцінка персоналу як основний інструмент мотивації праці.* – С. 54.

Обґрунтовано необхідність оцінки і мотивації персоналу. Надано визначення мотиваційного потенціалу підприємства на основі виявлення мотиваційних потреб працівників та вимірювання ступеня задоволеності, виявлених потреб за методикою Ш. Річі та Р. Мартіна.

Ключові слова: мотивація, персонал, мотиваційний профіль, методика, підприємство.

Іваненко Л.В. *Порівняльний аналіз деяких підходів до моделювання впливу людського капіталу на додану вартість в економіці.* – С. 123.

Наведено результати порівняльного аналізу підходів до моделювання впливу людського капіталу на додану вартість в економіці з використанням моделей економічного зростання (моделі Ерроу-Ромера, Лукаса, Менк'ю-Ромера-Уейла). Використання моделі Ерроу-Ромера можливе за рахунок формалізованої залежності між рівнями накопичених персоналом у процесі роботи знань і фондооснащеності праці. Модель Лукаса дозволяє аналізувати вплив накопичення людського капіталу на додану вартість в економіці на підставі оцінки зовнішніх і внутрішніх ефектів впливу людського капіталу на виробництво кінцевої продукції. Модель Менк'ю-Ромера-Уейла дозволяє здійснювати прогнозування необхідного рівня інвестування в людський капітал при заданих продуктивності ресурсів і рівні доданої вартості продукції.

Ключові слова: додана вартість продукції, людський капітал, ендогенні та екзогенні моделі економічного зростання, модель Ерроу-Ромера, модель Лукаса, модель Менк'ю-Ромера-Уейла.

Лаптев В.І. *Дослідження інституційного середовища управління людськими ресурсами в Україні.* – С. 63.

Стаття присвячена актуальному питанню управління найбільш цінним ресурсом сьогодення – людиною. Проаналізовано сутність людських ресурсів, визначено проблему врахування інституційного середовища при управлінні людськими ресурсами. Запропоновано систематизацію інститутів, які здійснюють координацію управління людськими ресурсами, а також розкрито сутність впливу кожного з них.

Ключові слова: людські ресурси, управління, інституційне середовище, державні, недержавні та неформальні інститути.

Малишко Ю.М. *Імплементация досвіду країн ЄС щодо спрощення загальнообов'язкових процедур для платників податків в Україні.* – С. 73.

Проаналізовано досвід країн ЄС щодо спрощення порядку ведення податкового обліку з податку на прибуток підприємств та ПДВ. Здійснено порівняльний аналіз адміністративного навантаження на суб'єктів господарювання від виконання загальнообов'язкових процедур для платників податків у країнах ЄС та Україні. Запропоновано заходи щодо нейтралізації негативного впливу адміністрування податків на підприємництво в Україні.

Ключові слова: податковий облік, адміністрування податків, ПДВ, податок на прибуток підприємств, адміністративне навантаження.

Матюшин О.В., Аборчі О.В. *Удосконалення інструментів реалізації державної промислової політики в умовах економічних трансформацій.* – С. 85.

Проаналізовано інструменти реалізації державної промислової політики. Обґрунтовано доцільність використання банків розвитку, які вирішують завдання довгострокового фінансування стратегічно значимих проєктів, модернізацію економіки і нарощування виробничого потенціалу, як специфічних фінансових інститутів розвитку для вдосконалення реалізації державної промислової політики.

Ключові слова: промислова політика, інструменти державної промислової політики, фінансування проєктів, інститути розвитку, банки розвитку.

Рябикіна Н.І., Ревва А.М., Булєєв В.Є. *Економічний потенціал України та шляхи його реалізації в умовах кризи.* – С. 19.

Виконано ретроспективний огляд функціонування економіки України після набуття самостійності. Встановлено причини системної соціально-економічної кризи, найважливішою серед яких є криза інтелекту. Обґрунтовано, що Україна має змінити господарський механізм, інститути управління, адаптуючи їх до реальних умов капіталістичного способу виробництва. Досліджено основні протиріччя інтересів класів, груп населення на даному етапі реформування економіки. Особливе місце і значення має протиріччя між олігархами (групами олігархів), а також між групами олігархів і державою як колективним капіталістом. Викладено основні напрями інтенсифікації використання наявного економічного потенціалу та його інноваційного розвитку.

Ключові слова: економічна криза, інтелектуальна криза, показники виробництва, ВВП, ВДВ, інтереси, безперервна освіта, професійна підготовка.

Самодурова Д.А. *Теоретичні аспекти інвестиційної активності підприємств.* – С. 174.

Визначено сутність інвестиційної активності підприємств. Розглянуто показники та методи оцінки інвестиційної активності підприємств. Проаналізовано інвестиційну активність підприємств України в останні роки.

Ключові слова: інвестиційна активність, показники оцінки, методи оцінки.

Трушкіна Н.В. *Напрями підвищення ефективності організації збутової діяльності вугледобувних підприємств.* – С. 137.

Виявлено чинники, які впливають на організацію збутової діяльності вугледобувних підприємств. Виконано аналіз динаміки показників збутової діяльності вугледобувних підприємств. Визначено напрями підвищення ефективності організації збутової діяльності вугледобувних підприємств, основними серед яких є вдосконалення системи контрактних взаємовідносин із різними категоріями споживачів вугільної продукції; обґрунтовано доцільність створення синдикату як організаційно-економічного механізму управління збутовою діяльністю вугледобувних підприємств різних форм власності; сформовано методичний підхід до вибору ефективного каналу збуту вугілля.

Ключові слова: вугледобувне підприємство, енергогенеруюча компанія, збутова діяльність, організація, напрями, чинники, показники, контрактні взаємовідносини, категорії споживачів, вугільна продукція, синдикат, канал збуту, методичний підхід, оцінка, ефект.

Удовенко А.О. *Кластерний аналіз якості підготовки нормативно-правових актів регуляторними органами.* – С. 151.

На основі інтернет-аналізу досліджено дані щодо розробки центральними органами звітів про базове відстеження результативності нормативно-правових актів за 2012-2016 рр. Сформовано інтегральний показник якості аналізу регуляторного впливу проектів нормативно-правових актів у частині підготовки звітів. Відповідно до результатів кластерного аналізу всі регуляторні органи розподілено на дві групи за ступенем дотримання вимог законодавства у сфері регуляторної політики.

Ключові слова: відстеження результативності, аналіз регуляторного впливу, нормативно-правовий акт, кластерний аналіз, регуляторний орган.

Шемякіна Н.В., Пономаренко А.А. *Стратегічні підходи до управління процесом інноваційного розвитку.* – С. 98.

Обґрунтовано значення управління процесом науково-технічного розвитку з використанням стратегічного підходу. Проаналізовано положення документів і розглянуто тенденції у сфері інновацій, вивчено елементи реалізації стратегій з метою досягнення сталого розвитку. Доведено необхідність визначення пріоритетів розвитку в контексті глобалізації інноваційного процесу.

Ключові слова: інноваційна політика, стратегія, управління, системний підхід, промисловість, фінансування, інструменти державної політики.

Щерба А.О. *Підходи до визначення інвестицій та інвестиційної активності підприємств.* – С. 160.

Розглянуто підходи різних науковців до визначення економічних категорій «інвестиції» та «інвестиційна активність» і надано власне визначення. Проаналізовано динаміку надходження інвестицій за джерелами фінансування у 2010-2015 рр. Досліджено структуру капітальних інвестицій за видами промислової діяльності.

Ключові слова: інвестиції, капітальні інвестиції, інвестиційна активність підприємств, інвестиційна діяльність.

АННОТАЦИИ

Брюховецкая Н.Е., Корытько Т.Ю., Брыль И.В. *Оценка инвестиционной активности предприятия с учетом критерия добавленной стоимости.* – С. 28.

Статья посвящена значению оценки инвестиционной активности промышленных предприятий с учетом добавленной стоимости. Определены разные теоретические подходы к трактовке понятия «инвестиционная активность»: соотношение объемов, динамики, структуры и эффективности инвестиций; степень интенсивности процессов инвестирования, которая определяется объемами, темпами роста и эффективностью использования инвестиционных ресурсов; развитие и интенсивность инвестиционной деятельности предприятия. Предложен методический подход к оценке инвестиционной активности предприятия с учетом фактора добавленной стоимости.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная активность, инвестиционная деятельность, промышленность, капитальные инвестиции, методический подход, предприятие, матрица, добавленная стоимость.

Брыль И.В., Рябыкина Е.Г. *Предпосылки возникновения и определение состава добавленной стоимости предприятия.* – С. 41.

Рассмотрены предпосылки возникновения добавленной стоимости, проведен сравнительный анализ определения и состава добавленной стоимости предприятий в отечественной и зарубежной практике; добавленная стоимость исследована с позиции классических концепций, предприятия, на государственном уровне в виде налога на добавленную стоимость. Определены преимущества интеллектуального капитала и нематериальных активов в составе добавленной стоимости конкурентоспособных предприятий, обеспечивающих повышение их капитализации. Рассмотрены методы расчета измерения экономической прибыли предприятий по фактору добавленной стоимости.

Ключевые слова: предприятие, управление, добавленная стоимость, интеллектуальный капитал, нематериальные активы, конкурентоспособность, методы, экономическая добавленная стоимость, эффективность, капитализация.

Булеев И.П., Булеев Е.И., Брюховецкий Я.С. *Интеллектуализация труда – основа развития современной экономики.* – С. 3.

Исследованы проблемы интеллектуализации труда в условиях IV технологической революции, становления V-VI технологических укладов в постсоциалистических странах и Украине. Показан приоритет развития интеллектуального труда. Доказана необходимость опережающей подготовки работников интеллектуального труда. Определены основные

направления роста интеллектуализации труда в Украине в целом, в промышленности и на предприятиях в частности.

Ключевые слова: умственный труд, интеллектуализация труда, наука, подготовка работников интеллектуального труда, система роста квалификации специалистов.

Венжега Р.В. *Опыт стратегического планирования развития угольной промышленности Украины. – С. 110.*

Проанализированы стратегии развития угольной промышленности, выявлены их содержательные особенности. Рассмотрены финансово-экономические, социальные, институциональные и экологические приоритеты развития угольной отрасли, которые изложены в программах и стратегиях Украины, определены существенные недостатки в реализации их на практике. Для украинской экономики в угольной промышленности рассмотрен вариант стратегии интегрированного роста – объединения перспективных угольных предприятий в вертикально интегрированные структуры, а также сокращение количества убыточных предприятий, не имеющих перспектив дальнейшего развития, переквалификация работников для работы в смежных отраслях промышленности.

Ключевые слова: стратегия, программа, концепция, инвестиции.

Горощенко В.В. *Оценка персонала как основной инструмент мотивации труда. – С. 54.*

Обоснована необходимость оценки и мотивации персонала. Представлено определение мотивационного потенциала предприятия на основе выявления мотивационных потребностей работников и измерения степени удовлетворенности, выявленных потребностей по методике Ш. Ричи и Р. Мартина.

Ключевые слова: мотивация, персонал, мотивационный профиль, методика, предприятие.

Иваненко Л.В. *Сравнительный анализ некоторых подходов к моделированию влияния человеческого капитала на добавленную стоимость в экономике. – С. 123.*

Приведены результаты сравнительного анализа подходов к моделированию влияния человеческого капитала на добавленную стоимость в экономике с использованием моделей экономического роста (модели Эрроу-Ромера, Лукаса, Мэнкью-Ромера-Уэйла). Использование модели Эрроу-Ромера возможно за счет формализованной зависимости между уровням накопленного персоналом в процессе работы знаний и фондооснащенности труда. Модель Лукаса позволяет проводить анализ влияния накопления человеческого капитала на добавленную стоимость в экономике на

основании оценки внешних и внутренних эффектов влияния человеческого капитала на производство конечной продукции. Модель Мэнкью-Ромера-Вэйла позволяет осуществлять прогнозирование необходимого уровня инвестирования в человеческий капитал при задаваемых производительности ресурсов и уровне добавленной стоимости продукции.

Ключевые слова: добавленная стоимость, человеческий капитал, эндогенные и экзогенные модели экономического роста, модель Эрроу-Ромера, модель Лукаса, модель Мэнкью-Ромера-Уэйла.

Лаптев В.И. *Исследование институциональной среды управления человеческими ресурсами в Украине. – С. 63.*

Статья посвящена актуальному вопросу управления наиболее ценным ресурсом сегодняшнего дня – человеком. Проведен анализ сущности человеческих ресурсов, определена проблема учета институциональной среды при управлении человеческими ресурсами. Предложена систематизация институтов, осуществляющих координацию управления человеческими ресурсами, а также раскрыта сущность влияния каждого из них.

Ключевые слова: человеческие ресурсы, управление, институциональная среда, государственные, негосударственные и неформальные институты.

Малышко Ю.М. *Имплементация опыта стран ЕС по упрощению общеобязательных процедур для налогоплательщиков в Украине. – С. 73.*

Проанализирован опыт стран ЕС по упрощению порядка ведения налогового учета по налогу на прибыль предприятий и НДС. Осуществлен сравнительный анализ административной нагрузки на субъектов хозяйствования от исполнения общеобязательных процедур для налогоплательщиков в странах ЕС и Украине. Предложены меры по нейтрализации негативного влияния администрирования налогов на предпринимательство в Украине.

Ключевые слова: налоговый учет, администрирование налогов, НДС, налог на прибыль предприятий, административная нагрузка.

Матюшин А.В., Аборчи А.В. *Совершенствование инструментов реализации государственной промышленной политики в условиях экономических трансформаций. – С. 85.*

Проанализированы инструменты реализации государственной промышленной политики. Обоснована целесообразность использования банков развития, которые решают задачи долгосрочного финансирования стратегически значимых проектов, модернизации экономики и наращивания производственного потенциала, как специфических финансовых институтов развития для совершенствования реализации государственной промышленной политики.

Ключевые слова: промышленная политика, инструменты государственной промышленной политики, финансирование проектов, институты развития, банки развития.

Рябыкина Н.И., Ревва А.Н., Булеев В.Е. *Экономический потенциал Украины и пути его реализации в условиях кризиса.* – С. 19.

Выполнен ретроспективный обзор функционирования экономики Украины после обретения самостоятельности. Установлены причины системного социально-экономического кризиса, важнейшей среди которых является кризис интеллекта. Доказано, что Украина должна изменить хозяйственный механизм, институты управления, адаптируя их к реальным условиям капиталистического способа производства. Исследованы основные противоречия интересов классов, групп населения на данном этапе реформирования экономики. Особое место и значение имеет противоречие между олигархами (группами олигархов), а также между группами олигархов и государством как коллективным капиталистом. Изложены основные направления интенсификации использования имеющегося экономического потенциала и его инновационного развития.

Ключевые слова: экономический кризис, интеллектуальный кризис, показатели производства, ВВП, ВДС, интересы, непрерывное образование, профессиональная подготовка.

Самодурова Д.А. *Теоретические аспекты инвестиционной активности предприятий.* – С. 174.

Определена сущность инвестиционной активности предприятий. Рассмотрены показатели и методы оценки инвестиционной активности предприятий. Проанализирована инвестиционная активность предприятий Украины в последние годы.

Ключевые слова: инвестиционная активность, показатели оценки, методы оценки.

Трушкина Н.В. *Направления повышения эффективности организации сбытовой деятельности угледобывающих предприятий.* – С. 137.

Выявлены факторы, влияющие на организацию сбытовой деятельности угледобывающих предприятий. Выполнен анализ динамики показателей сбытовой деятельности угледобывающих предприятий. Определены направления повышения эффективности организации сбытовой деятельности угледобывающих предприятий, основными из которых является совершенствование системы контрактных взаимоотношений с различными категориями потребителей угольной продукции; обоснование целесообразности создания синдиката как организационно-экономического механизма управления сбытовой деятельностью угледобывающих предприятий различных форм собственности; формирование методического подхода к выбору эффективного канала сбыта угля.

Ключевые слова: угледобывающее предприятие, энергогенерирующая компания, сбытовая деятельность, организация, направления, факторы, показатели, контрактные взаимоотношения, категории потребителей, угольная продукция, синдикат, канал сбыта, методический подход, оценка, эффект.

Удовенко А.А. *Кластерный анализ качества подготовки нормативно-правовых актов регуляторными органами.* – С. 151.

На основе интернет-анализа исследованы данные по разработке центральными органами отчетов о базовом отслеживании результативности нормативно-правовых актов за 2012–2016 гг. Сформирован интегральный показатель качества анализа регуляторного влияния проектов нормативно-правовых актов в части подготовки отчетов. По результатам кластерного анализа все регуляторные органы распределены на две группы по степени соблюдения требований законодательства в сфере регуляторной политики.

Ключевые слова: отслеживание результативности, анализ регуляторного влияния, нормативно-правовой акт, кластерный анализ, регуляторный орган.

Шемякина Н.В., Пономаренко А.А. *Стратегические подходы к управлению процессом инновационного развития.* – С. 98.

Показано значение управления процессом научно-технического развития с использованием стратегического подхода. Проанализированы положения документов и рассмотрены тенденции в области инноваций, изучены элементы реализации стратегий в целях достижения устойчивого развития. Обоснована необходимость определения приоритетов развития в контексте глобализации инновационного процесса.

Ключевые слова: инновационная политика, стратегия, управление, системный подход, промышленность, финансирование, инструменты государственной политики.

Щерба А.А. *Подходы к определению инвестиций и инвестиционной активности предприятий.* – С. 160.

Рассмотрены подходы различных ученых к определению экономических категорий «инвестиции» и «инвестиционная активность» и дано собственное определение. Проведен анализ динамики поступления инвестиций по источникам финансирования в 2010–2015 гг. Исследована структура капитальных инвестиций по видам промышленной деятельности.

Ключевые слова: инвестиции, капитальные инвестиции, инвестиционная активность предприятий, инвестиционная деятельность.

ABSTRACTS¹

Bryl I.V., Ryabykina K.G. *Prerequisites for the emergence and definition of the added value of enterprises.* – P. 41.

In modern economic conditions, added value is subject to in-depth study both in Ukraine and abroad, but there is no clear formulation of this concept, as well as its content and composition and methods of calculation.

Value added is part of the value of a product that was created in this organization, the difference between the value of sales and purchased goods and services.

A prerequisite for its occurrence was the formation of class employees, free, but devoid of ownership of the means of production and manufactured product. They needed to sell their labor to obtain the necessary benefits for themselves and their family members.

The process of adding value goes through three stages: pre-production (standardization, research and development, design, development of own design solutions), production (production, assembly) and post-production (logistics, marketing, brand formation). Participation in the first and third stages according to expert estimates brings companies higher incomes than participating in the second stage of production.

The work carried out in the work on the definition and composition of this category proved that the value added is the balance (difference) between the amount of investments for the purchase of raw materials and materials for the production of products, the cost of work of employees, their intellectual capital and the profit from its implementation.

Intellectual capital, intangible assets of the enterprise are among the most important levers that form the basis of its added value, increase the capitalization of the company, the company, which allows the most valuable of them to participate in the annual ratings of competitiveness and cost of capitalization of the most valuable brands of the world.

To measure economic profit, there are several similar economic indicators, the most popular of which was the criterion of economic value added (economic value added - EVA), defined as the difference between the net (after deducting taxes), the enterprise's income from operating activities and the cost of investing capital. The positive value of EVA in the analysis of any period of the enterprise indicates its value increase, the negative says the decrease in the value of the enterprise.

Keywords: enterprise, management, added value, intellectual capital, intangible assets, competitiveness, methods, economic added value, efficiency, capitalization.

¹ Надано в авторській редакції.

Bryukhovetskaya N.Ye., Korytko T.Ye., Bryl I.V. *The evaluation of investment activity of an enterprise taking into account the criterion of added value.* – P. 28.

The article is devoted to the value of the estimation of investment activity of industrial enterprises taking into account added value. Different theoretical approaches to interpretation of the concept of "investment activity" are defined: the ratio of volumes, dynamics, structure and efficiency of investments; step intensity of investment processes, which is determined by the volume, rate of growth and efficiency of the use of investment resources; development and intensity of investment activity of the enterprise. A methodical approach to the assessment of the enterprise's investment activity is proposed, taking into account the value added factor, which includes three blocks: the stages of determining the level of the enterprise's investment activity, the stages of estimating the gross value added, the formation of the positioning matrix of enterprises, depending on the level of investment activity and gross value added. The essence of the proposed methodical approach is the formation, based on the expert method, of a system of indicators that characterize the investment activity and indicators that affect the value of the gross added value of enterprises; carrying out of calculation on the basis of use of methods of the main components and an integral indicator of investment activity and gross added cost of the enterprise. This approach makes it possible to objectively, reliably, comprehensively and thoroughly assess the level of investment activity taking into account the factor of added value. The matrix of positioning of enterprises is formed on the basis of the level of integrated indicators of investment activity and gross added value. For each area of investment activity includes measures to improve its level, taking into account changes in the level of gross value added of enterprises. The matrix is universal for enterprises of different types of economic activity. The main principle of its construction is a mutual comparison of integral indicators of investment activity and gross added value of the enterprise.

Keywords: investment, investment activity, investment activity, industry, capital investments, methodical approach, enterprise, matrix, value added.

Buleev I.P., Buleev E.I., Bryukhovetskiy Ya.S. *Intellectualization of labor is the basis for the development of a modern economy.* – P. 3.

The problems of correlation of physical and mental labor at different stages of development of human society are considered. The general tendency is the advancing development of mental labor relative to the physical. Under the conditions of the capitalist mode of production, mental labor becomes predominant, reaching, in certain conditions and industries, up to 50-70% of commodity output, GDP. Mental labor becomes the basis of intellectual capital. In the process of research, an algorithm has been developed for the formation of a system of intellectualization of labor from family, preschool, school and higher educa-

tion to the periodic renewal of human values and professional knowledge throughout the work of a person. The features of the development and functioning of intellectual labor in the countries of classical capitalism, in the post-Soviet and post-socialist countries, in Ukraine are shown. It is proved that the professional and scientific components of the intellectual training of modern workers should outstrip the level of technical and technological development of production. The main directions of development and correlation of branch, academic and high school science in Ukraine are determined. Proposals have been made to improve the financing of science and education in Ukraine.

Keywords: physical and mental labor, intellectualization of labor, intellectual capital, science, education, system of training of workers of intellectual labor, catching up development.

Goroshchenko V.V. *Evaluation of staff as the main tool for motivating work.* – P. 54.

Modernization of incentive mechanisms is a fairly effective direction in the development of personnel policy, since it allows improving the performance of organizations without significant expenditure of limited financial resources.

Staff evaluation is a powerful tool for motivating work.

Motivational potential of the enterprise includes motivated employees, focused on achieving the objectives of the enterprise.

The definition of the motivational potential of the enterprise includes two stages: the first stage is the definition of the motivational needs of workers, the second is the measurement of the degree of satisfaction of the identified needs.

To implement the assessment, the possibility of using such a tool, which is a motivational profile, is considered. To assess the motivational potential, the methods of R. Martin and S. Richie were applied, on the basis of which the research of the motivational potential of Novorossnab Ltd. employee was carried out.

Keywords: motivation, personnel, motivational profile, methodology, enterprise

Ivanenko L.V. *Comparative analysis of some approaches to the modeling of the impact of human capital on the added value in the economy.* – P. 123.

The need to use the modeling method to study the influence of human capital on the formation of value added is due to the fact that, as a result of the formation of the information economy, the areas of practical application of the theory of human capital are expanding substantially.

The purpose of the article is a comparative analysis of some approaches to modeling the impact of human capital on value added in the economy.

The conclusion is drawn about the existence of mutual influence of the technical and technological level of production and development of human capital due to the free distribution (diffusion) of knowledge between workers and enterprises. The use of obsolete technologies in production, the increase in equipment wear due to a decrease in the volume of fixed capital investment, in contrast, lead to significant losses of the human capital of enterprises. The discrepancy between the available and necessary skills, abilities and competence of personnel to work with new equipment and software is a factor that hinders the growth of value added, as this reduces the level of susceptibility of enterprises to the penetration of innovations.

It is proposed to use economic growth models based on the neo-classical Solow growth model, such as the Arrow-Romer model, the Lucas model, the Mankiw-Romer-Weil model for modeling the impact of human capital on value added in the economy.

The use of the Arrow-Romer model is possible due to a formalized relationship between the levels of personnel accumulated in the process of knowledge work and labor equipping. To analyze the impact of the accumulation of human capital on value added in the economy allows the model of Lucas, based on an assessment of external and internal effects of human capital on the production of final products. The Mankiw-Romer-Weil model allows you to forecast the necessary level of investment in human capital with the given resource productivity and the level of added value of products.

Prospects for research in this direction are the further empirical studies of the influence of human capital on the formation of value added in the Ukrainian economy, taking into account the tendencies towards deindustrialization of the country's economy.

Keywords: added value, human capital, endogenous and exogenous models of economic growth, Arrow-Romer model, Lucas model, Mankiw-Romer-Weil model.

Laptiev V.I. *Investigation of the institutional environment of management of human resources in Ukraine. – P. 63.*

This article is devoted to the topical problem of managing the most valuable resource of today – a human being, since human resources are the most effective because they only accumulate their potential, developing knowledge and experience that help the enterprise to make profit and form competitive advantages. The work analyzes the essence of human resources, the problem of accounting for the institutional environment in the management of human resources. The systematization of institutions providing coordination of human resources management is proposed, as well as disclosure of the essence of the influence of each of them. The theoretical value in this article is a classification that takes into account a combination of two classification groups, united by the

level of distribution and the distribution object. The first takes into account the macro, meso- and microlevel, while the second illustrates three types of institutions: state, non-state and informal. State institutions are represented by the Cabinet of Ministers and other executive bodies that coordinate various areas of social and labor relations. Non-governmental institutions are represented by trade unions, recruitment agencies, outsourcing companies and non-governmental organizations, which provides protection for participants in labor relations. The list of informal institutions consists of religion, social behavior, traditions, the shadow labor market.

Keywords: human resources, management, institutional environment, state, non-state and informal institutions.

Malysko Y.M. *Implementation of the experience of EU countries to facilitate the general obligatory procedures for taxpayers in Ukraine.* – P. 73.

The article analyzes the experience of the EU countries in simplifying the procedure for maintaining tax accounting for corporate income tax and VAT. A comparative analysis of the administrative burden on economic entities from performing compulsory procedures for taxpayers in the EU and Ukraine has been carried out. Proposed measures to neutralize the negative impact of tax administration on entrepreneurship in Ukraine.

Keywords: tax accounting, administration of taxes, VAT, corporate income tax, administrative burden.

Matyushin A.V., Aborchi A.V. *Perfection of tools for the implementation of state industrial policy in the context of economic transformations.* – P. 85.

In the article, the tools for implementing the state industrial policy are analyzed. The expediency of using development banks, which solve the tasks of long-term financing of strategically important projects, modernization of the economy and increasing the production potential, as specific financial development institutions for improving the implementation of state industrial policy, is substantiated.

The set of measures implemented within the framework of industrial policy can differ substantially depending on the phases of the business cycle and the nature of the economic and political situation. In the conditions of a stable economy and stable functioning of basic public institutions, the need for industrial policy is reduced, being reduced to nothing in developed countries. However, during periods of socioeconomic transformations, political instability and a decline in business activity, integrated industrial policy becomes a key aspect of public administration, which allows to establish the sphere of material production and improve the welfare of the population.

State industrial policy is a wide range of organizational and economic measures applied by the government for the integrated development of industrial potential, targeted support of individual industries and improvement of industrial infrastructure. The implementation of industrial policy involves the use of a variety of tools. They represent a combination of ways and means to achieve industrial policy goals and can be represented by a different set of tools chosen depending on the current state of the economy. Synthesis of conceptual approaches to the definition of a set of tools used to implement state industrial policy makes it possible to compile their matrix structure.

As a tool of state industrial policy, development banks can be used to solve a wide range of problems. They can be aimed at providing loans at a subsidized reduced interest rate, project financing for individual enterprises or programs for the production of new product lines, supporting innovative producers and research programs, implementing regional development programs, financing clusters, etc. Development banks can be used not only as financial, but also as an organizational tool of state industrial policy, acting as an effective way of interaction between government and business.

Keywords: industrial policy, horizontal, vertical, state industrial policy instruments, project financing, development institutions, development banks.

Ryabykina N.I., Revva A.N., Buleev V.E. *The economic potential of Ukraine and the ways of its implementation in crisis.* – P. 19.

Analysis of indicators of socio-economic development of Ukraine since the 90s of the XX century. To the present time indicates a systemic crisis of the economy and society. This was the result of ill-conceived actions, both in the choice of the management system that corresponds to the level of development of the productive forces, and mistakes in the choice of the mainstream economic theory, which corresponds to the mentality of the people and the accepted state arrangement. The most important mistakes made: the illegitimacy of denationalization and privatization of fixed assets, which led to a dangerous differentiation of the population in terms of income and further alienation of employees from participation in property and management; Ignoring the need for a radical transformation of political, social and civic institutions; Sharp restriction of financing of science, education, health; Loyal attitude to corruption and bureaucracy; Misunderstanding of the role of the domestic market in preserving and developing the production and economic potential, etc. As a result, over the past 25 years, Ukraine has moved from the twenty most economically developed countries of Europe to the very end of international ratings, has become an agrarian country in which the confrontation of groups of people is brought to an open armed conflict.

The most important directions of Ukraine 's exit from the social and economic crisis are substantiated. This is an immediate cessation of the armed con-

flict in the South-East of Ukraine; The formation of the middle class and civil society; Development of the domestic market by increasing the purchasing power of the population; Formation of state-corporate property and large integrated integrated structures on the world markets; Development of small and medium-sized business in the real sector of the economy; The use of the gross value added (GVA) in enterprise performance assessment; Attraction of workers to participation in management and in capital, etc. Maximize the use of the remaining production capacities, and direct profits and GVA to the development of production of V-VI technological structures, science, education, health.

Keywords: economic potential, GVA, innovations, science, education, institutions, crisis.

Samodurova D.A. *Theoretical aspects of investment activity of enterprises.* – P. 174.

The article explains the purpose of the enterprises investment activity. Indicators and evaluation methods of investment activity of enterprises are considered in the article. Investment activity of enterprises Ukraine in recent years is performed.

Today the topic of investment activity of enterprises is of great interest among scientists. This is due to the fact that in modern economic conditions, enterprises cannot exist and develop only at the expense of their own resources. A number of production problems, such as obsolete production facilities, lack of innovation in production, non-competitiveness of most of domestic industrial products require the attraction of investment resources. The characteristic of investment intensity determines the investment activity of the enterprise.

At the present stage, investment activity is the interaction of internal and external factors of enterprise activity. Where internal factors are investment opportunities, external - investment processes and investment climate.

The analysis of the investment activity of domestic enterprises for certain types of industrial activity makes it possible to conclude that it is necessary to intensify investment activity at all levels.

Keywords: investment activity, evaluation indicators, estimation methods.

Shemyakina N.V., Ponomarenko A.A. *Strategic approaches to managing the process of innovative development.* – P. 98.

The article demonstrates the importance of managing the process of scientific and technological development using the strategic approach. The provisions of the documents have been analyzed and the tendencies in the field of innovations have been examined, the elements of the strategies implementation for achieving sustainable development have been studied. The necessity of de-

fining the development priorities in the context of the innovation process globalization is substantiated.

Examples of best practices from leading countries demonstrated that the choice of priority areas in science and technology is considered in the context of developing a long-term sustainable development strategy and is linked to the solution of key social and economic tasks at the national and international levels.

Analysis of the best world experience shows that the methodological support and mechanisms for selecting and implementing priority areas and critical technologies are constantly being improved under the influence of new challenges of global and national development.

Keywords: innovation policy, strategy, management, system approach, industry, financing, public policy instruments.

Shcherba A.O. *The economic essence of investment activity.* – P. 160.

In article the economic essence of the concept of "investment" and "investment activity". Outlines the basic methods of investment activity, the dynamics of investment in Ukraine. Reveals the factors that affect investment activity.

In the modern understanding, investments are all kinds of financial, material and other values invested by investors in business facilities and other activities with the aim of generating income. The main criterion for assessing the investment component of a company's economic growth is investment activity, which is a combination of economic relations that reflect the effectiveness of the processes of formation and use of own and borrowed capital to achieve strategic development goals. Investment activity, being an economic category and an important economic indicator, has a significant impact on the qualitative and quantitative characteristics of the enterprise, however, in the economic literature, the term "investment activity" does not have an accurate and comprehensive definition. The analysis of the investment activity of an enterprise should be based on the formulation of its objectives. The content of the category "investment activity", which allows us to clarify the theoretical and methodological foundations of managing the company's investment activities.

Keywords: investments, capital investments, investment activity of enterprises, investment activity.

Trushkina N.V. *Direction for increasing the organization's efficiency of marketing activities of coal mining enterprises.* – P. 137.

A survey of a number of coal-mining enterprises testifies to the insufficiently effective organization of their marketing activities as a result of an imperfect system of contractual relationships with consumers, without taking into account the specifics of their servicing of various categories. At the same time,

the activities of coal-mining enterprises depend on the influence of such financial and economic conditions as debts for sold coal products, changes in contractual relationships between consumers, limitation of financial resources, instability of demand for coal (surplus or deficit). In this regard, there has been a trend of rising costs for the organization of sales activities and a reduction in the volume of sales of coal products. The analysis of dynamics of indicators of marketing activity of coal-mining enterprises is made.

Determined that to solve the problems it is not enough to effectively organize the marketing activity of coal-mining enterprises in the current conditions of management, it is expedient to determine priority areas and develop a set of measures for their implementation, among which the improvement of the contractual relationship system of the coal mining enterprise, taking into account the specifics of servicing various categories of consumers of coal products; justification of the feasibility of creating a syndicate as an organizational form, uniting large vertically integrated companies (which are both producers and consumers of coal products) and some state coal mining enterprises; formation of a methodical approach to the definition of an effective distribution channel of coal products.

The expected economic effect from the implementation of measures to improve the organization of marketing activities of the coal-mining enterprise is calculated. It consist of saving sales costs as a result of increasing the level of consistency between the enterprise and the loading and transport department when concluding contracts for the provision of transportation services; the formation of optimal schedules for the movement of wagons; rational use of wagons for carrying capacity; reduction of time for servicing consumers of coal products.

The introduction of a set of measures to improve the organization of the marketing activities of the coal mining enterprise by increasing the level of service to various categories of consumers and improving contractual relationships will contribute to the formation of a scientifically based marketing strategy of the enterprise that will meet modern management requirements.

Keywords: coal mining enterprise, power generating company, marketing activities, organization, directions, factors, indicators, contractual relationships, consumer categories, coal products, syndicate, distribution channel, methodical approach, evaluation, effect.

Udovenko A.O. *Cluster analysis of the preparation of legal acts by regulators.* – P. 151.

In the article on the basis of Internet analysis, data on the development by central authorities of reports on the basic tracking of the effectiveness of regulatory acts for 2012-2016 were examined. An integral indicator of the quality of the regulatory impact analysis of draft legal acts has been formed, in the part

of preparing reports. According to the results of cluster analysis, all regulators are divided into two groups according to the degree of compliance with the requirements of legislation in the field of regulatory policy.

Keywords: tracking the effectiveness, regulatory impact analysis, legal act, cluster analysis, regulators.

Venzhega R.V. *The experience of strategic planning for the development of the Ukrainian coal industry. – P. 110.*

The article analyzes strategies for the development of the coal industry in Ukraine and Russia, reveals their substantial features. The financial, economic, social, institutional and environmental priorities of the development of the coal industry are discussed, which are set out in the programs and strategies of Ukraine, and significant shortcomings in their implementation in practice were revealed. For the Ukrainian economy in the coal industry, a variant of the strategy of integrated growth is considered – combining prospective coal enterprises in vertically integrated structures, as well as reducing the number of unprofitable enterprises that don't have prospects for further development, retraining workers for work in related industries. Analysis of development programs of the coal industry has revealed a number of important points. In Ukraine, the industry has problems with privatization, subsidies continue to be allocated to support these enterprises; In connection with the fighting, the railway infrastructure has been destroyed, but before it worked efficiently; no modernization of equipment was carried out in mines in state ownership, therefore coal was not in demand in the world market (about 70% of state mines work without reconstruction for 30 years). Among the problems it is necessary to single out non-competitive products in the world market due to high production costs, as well as alternatives to the coal industry in the energy sector, insufficient innovative potential, shortage of qualified labor, social problems associated with unemployment. The analysis showed that the Ukrainian economy should be oriented towards the strategy of integrated growth in the coal industry, which provides for the merger of promising coal enterprises that produce coal for coke chemistry into vertically integrated structures through privatization, as well as cutting costs (closing unprofitable mines), providing of jobs for workers in the coal industry by retraining young professionals for related industries: coke chemistry, metallurgy, energy, payment of social benefits to employees. The main message for the industry to exit the crisis in Ukraine should be the effective and close interaction of the state, business and science for the preparation of joint programs, projects, strategies, concepts, scientific and methodological support of which is a promising direction of research in this direction.

Keywords: strategy, program, concept, investment.